

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås sådana ändringar i miljöskyddslagen som gäller statsrådets behörighet att genom förordning utfärda föreskrifter om miljöskyddskraven för vissa verksamheter. Dessutom föreslås ändringar i de bestämmelser som gäller möjligheten att avvika från miljötillståndsplikten i fråga om dessa verksamheter och skyldigheten att registrera verksamheterna i datasystemet för miljöårsinformation.

Miljöskyddslagens bemyndigande, där det bestäms att statsrådet genom förordning får utfärda miljöskyddskrav för vissa särskilt specificerade branscher, ska preciseras både när det gäller förordningarnas tillämpningsområde och deras innehåll. Nivån på de allmänna miljöskyddskrav som ska fastställas genom förordning av statsrådet ska även i fortsättningen motsvara nivån på de krav som ställs på miljötillståndspliktiga anläggningar i lagen.

Vidare ska miljöskyddslagens paragraf som gäller undantag från tillståndsplikten preciseras så att undantagen ska grunda sig direkt på en bestämmelse i lag. Förteckningen över de situationer där verksamheten, trots möjligheten till undantag, alltid kräver miljötillstånd ska också utvidgas.

Dessutom ska bestämmelserna om registrering av verksamheterna i datasystemet för miljöårsinformation ändras. Uppgiften att svara för registreringen av de verksamheter som omfattas av undantagen från tillståndsplikten ska i huvudsak överföras från den regionala miljöcentralen till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten. Överföringen gäller de tillståndspliktiga verksamheter för vilkas del kommunen tidigare svarat för tillståndsförfarandet.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Miljötillståndssystemet förnyades då miljöskyddslagen (86/2000) trädde i kraft i mars 2000. Förnyelsen grundade sig på rådets direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (numera Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/1/EG, kodifierad version, nedan IPPC-direktivet) och på de nationella behoven av att förenhetliga tillståndssystemet.

I samband med behandlingen av den regeringsproposition som ledde till att miljöskyddslagen stiftades (Regeringens proposition till riksdagen med förslag till revidering av miljöskydds- och vattenlagstiftningen, RP 84/1999 rd) krävde riksdagen att regeringen skulle följa upp hur väl miljöskyddslagstiftningen tjänar sitt syfte. På basis av uppföljningen skulle regeringen vid behov fortsätta utveckla lagstiftningen i avsikt att koncentrera de tillståndsärenden som behandlas av statliga myndigheter till en och samma myndighet. Dessutom skulle regeringen granska hur väl bestämmelserna om ändringssökande och ersättningar fyller sin funktion och vid behov föreslå ändringar i dessa bestämmelser.

Inom miljöförvaltningen har man noggrant följt med hur miljöskyddslagens tillståndssystem har fungerat. Enligt utredningarna har det nuvarande tillståndssystemet, trots svårigheterna i samband med övergångsperioden, fungerat relativt väl.

Ikraftsättandet av IPPC-direktivet och den lagändring angående tillståndsärenden inom luftvården som föregick miljöskyddslagen gav upphov till ett stort antal tillståndsansökningar i samband med att miljöskyddslagen trädde i kraft. Med anledning av detta hopade sig tillståndsärendena vid de miljötillståndsverk och regionala miljöcentraler på vars område de tillståndspliktiga verksamheterna var allmänna. Man har emellertid lyckats åtgärda anhopningarna så att behandlingstiderna inte

har förlängts oskäligt mycket, åtminstone inte när det gäller ny verksamhet.

I samband med utarbetandet av en strategi för miljöministeriet blev det aktuellt att utveckla miljötillståndssystemet och miljötillståndsförvaltningen, i syfte att förbättra lönsamheten samt serviceförmågan och effektiviteten inom förvaltningen. Riksdagens revisorer har också fäst vikt vid behovet av att förbättra tillståndsförvaltningens effektivitet och förenhetliga tillståndsföreskrifterna (Statsrevisorernas berättelse B 16/2005 rd).

Syftet med denna regeringsproposition är att effektivisera tillståndssystemet, vilket kan genomföras genom att tröskeln för tillståndsplikten höjs, den allmänna normstyrningen utökas, de system med anmälningar och inskrivning eller registrering i datasystemet för miljövrårdsinformation som i administrativt avseende är enklare än tillståndsförfarandet utnyttjas effektivare, samt genom att tillsynen förbättras.

Statrådet godkände den 12 mars 2009 ett principbeslut om ett handlingsprogram för minskning av företagens administrativa börda 2009-2012. Målet är att med 25 procent minska företagens administrativa börda från 2006 till utgången av 2012. Ett av de prioriterade områden i handlingsprogrammet är miljötillståndsförfaranden och deras effektivisering. Enligt handlingsprogrammen ändras miljöskyddslagen genom att registreringsförfarandet stärks och statsrådsförordningar utfärdas för fem brancher. För första delen av dessa verksamheter på vilka förordningarna tillämpas övergår man till ett registreringsförfarande, som är lättare än miljötillståndsförfarande.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön, förfarandena för godkän-

nande av verksamheten och tillsynen över verksamheten regleras i miljöskyddslagen på följande sätt. I miljöskyddslagens 6 kap. finns bestämmelser om miljötillståndsförfarandet, i 10 kap. regleras anmälningsskyldigheten, 65 § innehåller föreskrifter om inskrivning i datasystemet och i 12 kap. finns bestämmelser om sanering av förorenad mark.

Det tillståndsförfarande som föreskrivs i miljöskyddslagen innebär att en myndighet bedömer alla miljökonsekvenser som orsakas av sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön samt utfärdar föreskrifter om förebyggande och minskning av föroreningar. Tillståndsförfarandet innebär också att parterna hörs, utlåtanden inhämtas och information om saken förmedlas, varvid också andra än parterna har möjligheter att framföra sina åsikter om saken. Samma procedurbestämmelser tillämpas på alla anläggningar som är tillståndspliktiga enligt miljöskyddslagen, oavsett anläggningens storlek eller miljökonsekvenser.

Bestämmelserna om anmälningsförfarandena i 10 kap. tillämpas i sådana fall där det närmast är fråga om tillfällig verksamhet, verksamhet av försöksnatur eller exceptionella situationer. Dessa bestämmelser tillämpas inte på varaktig verksamhet som bedrivs under normala förhållanden, utan bestämmelserna gäller tillfällig verksamhet som orsakar buller och skakningar (60 §), verksamhet av försöksnatur (61 §) och exceptionella situationer (62 §).

För närvarande innehåller 65 § en förpliktelse att anmäla viss slags verksamhet till den regionala miljöcentralen för inskrivning i datasystemet för miljövärdsinformation. Bestämmelsen kan med stöd av en förordning tillämpas på andra än tillståndspliktiga verksamheter som avses i 30 § 1 mom. Till de verksamheter som avses i 30 § 1 mom. hör sådana verksamheter som anges i 12 § 2 och 3 punkten och viss verksamhet som avses i avfallslagen (1072/1993), dvs. behandling av annat avfall än problemavfall på den plats där det uppkommit eller sådan återvinning av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt, om det genom förordning av statsrådet fastställs miljöskydds krav för dessa verksamheter och samtidigt bestäms att det,

under de förutsättningar som anges i förordningen, inte behövs miljötillstånd för verksamheten.

Den verksamhet som enligt 12 § 2 och 3 punkten ska inskrivas i datasystemet kan omfatta el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt som understiger 10 megawatt, asfaltstationer, stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning och distributionsstationer för flytande bränslen samt andra därmed jämförbara verksamheter, liksom verksamheter där det används flyktiga organiska föreningar.

Bestämmelsen om inskrivning i datasystemet för miljövärdsinformation och de föreskrifter i 12 och 30 § som har ett nära samband med denna bestämmelse har hittills utnyttjats vid övervakningen av miljöskyddet i samband med småskaliga verksamheter, som då har befriats från tillståndsplikten. Detta är fallet t.ex. i fråga om kemiska tvättinrättningar, som i statsrådets förordning om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar (435/2001) har befriats från tillståndsplikten och istället ska inskrivas i datasystemet för miljövärdsinformation. I samma förordning bestäms det också att vissa andra verksamheter där flyktiga organiska föreningar används ska anmälas för inskrivning i datasystemet för miljövärdsinformation. Statsrådets förordning om återvinning av vissa avfall i markbyggnad (591/2006) innehåller å sin sida föreskrifter om de villkor som ska uppfyllas för att sådant avfall som avses i förordningen ska kunna användas i markbyggnad utan att miljötillstånd behövs.

Med anledning av en sådan anmälan som avses i 65 § fattas inget förvaltningsbeslut, utan verksamheten införs bara i datasystemet för miljövärdsinformation, där de uppgifter som behövs för övervakningen av verksamheten registreras. Efter att paragrafen utökades med ett nytt 2 mom. har förvaltningspraxisen emellertid i viss mån varit vacklande. Detta moment innehåller föreskrifter om skyldigheten att lämna in en anmälan om en hamn och om dess avfallshanteringsplan, för att uppgifterna ska införas i datasystemet för miljövärdsinformation på det sätt som föreskrivs i lagen om förhindrande av vattnens

förorening, förorsakad av fartyg (300/1979). I samband med sådana anmälningar har myndigheterna nämligen påfört hamnarna förpliktelser gällande avfallshanteringsplanerna.

Inskrivningen i datasystemet är det enklaste och snabbaste av de förfaranden som regleras i miljöskyddslagen, eftersom inskrivningen endast innebär att verksamheten med avseende på den framtida övervakningen registreras i datasystemet för miljöårsinformation. Vid detta förfarande hörs varken parterna eller andra personer. Eftersom det inte fattas något förvaltningsbeslut i samband med förfarandet, finns det inte heller någon besvärsmöjlighet i detta sammanhang. Eventuella lagstridigheter kan åtgärdas i samband med efterhandstillsynen.

I 27 § finns föreskrifter om datasystemet för miljöårsinformation. I datasystemet registreras de verksamheter som med stöd av 30 § har befriats från tillståndsplikten. Datasystemet för miljöårsinformation upprätthålls av de regionala miljöcentralerna och Finlands miljöcentral. I datasystemet finns information om miljötillstånden och anmälningarna samt om rapporterna angående tillsynen över verksamheterna. Kommunerna ska sända sådana uppgifter som avses i bestämmelsen och som kommunen förfogar över för att inskrivas i datasystemet för miljöårsinformation. Kommunerna har också rätt att avgiftsfritt få tillgång till de uppgifter i datasystemet som behövs för tillsynen och uppföljningen. Enligt 65 § svarar den regionala miljöcentralen för registreringen av de verksamheter som ska inskrivas i datasystemet.

I 85 § finns föreskrifter om den kommunala miljöårsmyndighetens behörighet att med stöd av en inspektion meddela sådana enskilda föreskrifter för annan än tillståndspliktig verksamhet som behövs för att förhindra föroreningar. Föreskrifterna ska vara skäligen med hänsyn till verksamhetens natur och föroreningens betydelse.

2.2 Bedömning av nuläget

Miljöskyddslagen trädde i kraft för över nio år sedan och nästan all föroreningssamhet i Finland har nu granskats inom sy-

stemet med ett enhetligt tillstånd. Med anledning av detta är det både möjligt och påkallat att bedöma huruvida det inom tillämpningsområdet för 28 § i miljöskyddslagen och bland de anläggningar som ingår i förteckningen i miljöskyddsförordningen (169/2000) finns sådana anläggningar beträffande vilka miljöskyddslagens miljötillståndsförfarande är ett alltför stelt och invecklat system när det gäller att säkerställa en tillräckligt hög nivå för miljöskyddet.

Det miljötillståndsförfarande som avses i 6 kap. i miljöskyddslagen och som har införts i samband med ikraftsättandet av IPPC-direktivet tillämpas på alla anläggningar som enligt miljöskyddslagen är tillståndspliktiga, oavsett anläggningens storlek eller verksamhetens miljökonsekvenser. Under den tid lagstiftningen varit gällande har därmed både verksamhetsutövarna och myndigheterna fått gedigna erfarenheter av förfarandets omfattande användningsområde samt av dess tillämplighet och ändamålsenlighet. Erfarenheterna utvisar att man inte längre i alla avseenden kan betrakta tillståndspliktens nuvarande omfattning som ändamålsenlig.

Då miljöskyddsförordningen utarbetades innefattade man i dess 1 § de förteckningar över tillståndspliktig verksamhet som tidigare funnits i sådana bestämmelser som var gällande innan miljöskyddsförordningen trädde i kraft. Dessa förteckningar överfördes så gott som oförändrade till miljöskyddsförordningen. De motstridigheter som funnits i bestämmelserna avlägsnades, men i detta sammanhang genomfördes ingen grundlig utredning av hur omfattande tillståndsplikten borde vara.

I och med att man erhållit noggrannare information både om miljöskadorna och anläggningarna, samt i och med att tekniken har utvecklats och näringsstrukturen förändrats har det blivit möjligt att ompröva miljötillståndsförfarandet och tillståndsplikten. Eftersom miljötillståndsmyndigheterna har behandlat tillräckligt många miljötillståndsansökningar gällande olika branscher är det möjligt att bedöma inom vilka branscher den prövning som utförs från fall till fall inom ramen för tillståndsförfarandet är av så liten betydelse att det med hjälp av allmänt tillämpliga statsrådsförordningar skulle vara

lättare att trygga en enhetlig nivå på miljöskyddskraven för anläggningarna, ibland till och med en högre nivå än genom prövning från fall till fall. När det gäller små anläggningar har också frågan om tillståndens enhetlighet och standard aktualiserats. Många utredningar har nämligen visat att det särskilt i små kommuner har förekommit problem i fråga om tillståndens enhetlighet och standard, eftersom kommunerna har alltför begränsade resurser i förhållande till de krav som tillståndssystemet ställer.

Inom ramen för miljöministeriets projekt (Reform av miljö tillståndsförfarandet och miljö tillståndsförvaltningen - Slutrapport för förenklingsprojektet (I), Miljöministeriets rapporter 6/2008) utredde man vilka tillvägagångssätt som kunde utgöra ett alternativ till tillståndsförfarandet samt bedömde deras fördelar och nackdelar. Dessutom utredde man på vilka andra sätt systemet kunde förklaras, bl.a. möjligheten att höja tröskeln för tillståndsplikten genom att inskränka miljöskyddsförordningens förteckning över tillståndspliktig verksamhet.

Som ett alternativ till tillståndsförfarandet skulle det i princip också vara möjligt att utnyttja det anmälningsförfarande som regleras i 10 kap. i miljöskyddslagen. Denna möjlighet utreddes också, men utredningarna resulterade i att man konstaterade att det ändå är ändamålsenligt att den egentliga anmälningsplikten och anmälningsförfarandet reserveras för de fall som för närvarande regleras i 10 kap. Dessa fall gäller närmast tillfällig verksamhet, verksamhet av försöksnatur och exceptionella situationer.

De grundläggande bestämmelserna om tillståndsplikten finns i 28 § i miljöskyddslagen, där det föreskrivs att närmare bestämmelser om tillståndspliktig verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet. Sådana närmare bestämmelser finns i den gällande miljöskyddsförordningen. I 30 § i miljöskyddslagen finns däremot bestämmelser om undantag från tillståndsplikten. Då vissa ramvillkor som fastställts i lagen är uppfyllda kan undantag från tillståndsplikten föreskrivas genom förordning av statsrådet. Det finns möjligheter att föreskriva om undantag för sådana branscher och verksamheter som anges i lag, under förutsättning att miljöskyddskra-

ven för dessa verksamheter särskilt fastställs i en statsrådsförordning. I 30 § 3 mom. finns en bestämmelse om sådan verksamhet som emellertid alltid kräver miljö tillstånd.

Det bemyndigande som innebär att man genom förordning av statsrådet kan avvika från lagens bestämmelser är i princip problematiskt med avseende på det hierarkiska förhållandet mellan lag och förordning. Enligt den tolkningspraxis som utformats vid riksdagens grundlagsutskott på 2000-talet bör den helhet som utgörs av 12 och 30 § i miljöskyddslagen förtydligas, så att tillståndsplikten regleras exaktare än för närvarande i lag.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Målet med denna regeringsproposition är att de administrativa förfaranden som berör sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön ska effektiviseras och förklaras så att miljöskyddets nivå förbättras ytterligare. Effektiviseringen av förfarandena medför inte några ingrepp i medborgarnas rätt till inflytande eller i verksamhetsutövarnas rättsskydd. Målet är att både myndigheternas och verksamhetsutövarnas förpliktelser ska lindras. Dessa målsättningar grundar sig på de utredningar som visar att tillståndsförfarandet kan förklaras för små och medelstora företags del.

Miljöministeriets projekt som nämnts ovan i avsnitt 2.2 resulterade i att man föreslog att förfarandena skulle effektiviseras genom en modell med tre slags förfaranden, där ett nytt enklare förfarande skulle införas i miljöskyddslagen mellan det nuvarande tillståndsförfarandet och det registreringsförfarande som ska förnyas. Det nya förfarandet skulle i administrativt avseende vara förklarat, medan rätten till inflytande och miljöskyddets standard skulle bibehållas. Modellen med tre olika förfaranden kan emellertid uppfattas som invecklad och svärbegriplig, vilket är en nackdel. I denna regeringsproposition har man för avsikt att utveckla det enklaste av de nuvarande förfarandena, dvs. inskrivningen i datasystemet, i syfte att förbättra dess an-

vändbarhet. Samtidigt strävar man efter att säkerställa att regleringen av förfarandet bättre än för närvarande motsvarar grundlagens krav.

3.2 De viktigaste förslagen

Denna regeringsproposition innehåller förslag till bestämmelser som gäller den nuvarande inskrivningen i datasystemet och som innebär att detta förfarande kan utnyttjas på ett effektivare och exaktare sätt. Syftet med denna proposition är att effektivera den förhandstillsyn som föreskrivs i miljöskyddslagen bl.a. genom att verksamheter med begränsade miljökonsekvenser överförs till ett ledigare registreringsförfarande. För att detta syfte ska kunna nås krävs det att de föreslagna ändringarna också stöds av sådana branschspecifika allmänna miljöskyddskrav som ska utfärdas genom statsrådsförordningar.

För att ett förenklat förfarande med förhandsgodkännande som planerats mellan tillståndsförfarandet och inskrivningen i datasystemet skulle kunna införas krävs det däremot både tilläggsutredningar och ytterligare prövning av frågan. Därför innehåller denna regeringsproposition inte några förslag angående detta förfarande.

Propositionen innehåller således förslag till ändringar av de bestämmelser som gäller inskrivning i datasystemet för miljövarsinformation. Enligt propositionen ska inskrivningen i fortsättningen kallas registrering. Det föreslås också ändringar i fråga om statsrådets befogenheter att genom förordningar fastställa miljöskyddskrav för vissa branscher. Dessutom föreslås det att den paragraf som gäller undantag från tillståndsplikten ska ändras så att möjligheterna att föreskriva om undantag noggrannare än förut ska fastställas genom bestämmelser i miljöskyddslagen.

Vidare föreslås det att en miniminivå för de miljöskyddskrav som gäller en viss bransch ska fastställas genom förordning av statsrådet. Denna miniminivå ska gälla alla anläggningar som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Detta betyder i praktiken att det blir möjligt att överföra dessa anlägg-

ningar från tillståndsförfarandet till registreringsförfarandet.

Inom ramen för registreringsförfarandet fattas inga förvaltningsbeslut. Både övervakningen av verksamheten och medborgarnas rätt till inflytande tillgodoses med hjälp av efterhandstillsyn.

Vad beträffar antalet beslut berör för närvarande en betydande del av kommunernas tillståndsbeslut endast några få branscher, dvs. djurstallar, distributionsstationer för flytande bränslen, små energiproduktionsenheter, stenkrossar och stenbrytning samt asfaltstationer och viss avfallshanteringsverksamhet. Det är således ändamålsenligt att statsrådsförordningar utarbetas särskilt för dessa branscher som omfattar ett stort antal anläggningar med förhållandevis standardiserad teknik. En granskning av miljötillstånden visar att tillståndsbesluten inom dessa branscher redan för närvarande är tämligen likartade.

När det gäller sådana branscher som är av betydelse med avseende på grannelagsförhållandena, såsom stenkrossning eller stenbrytning, är det ändamålsenligt att verksamheten även i fortsättningen omfattas av miljötillståndsförfarandet. Tillståndsförfarandet kunde emellertid göras enklare och snabbare genom att statsrådsförordningar utarbetas också för dessa branscher.

Även inom de branscher som ska regleras med hjälp av statsrådsförordningar finns det emellertid sådana anläggningar för vilkas del det finns ett accentuerat behov av att de lokala miljökonsekvenserna av anläggningens verksamhet prövas från fall till fall. Vid bedömningen av huruvida verksamheten är godtagbar eller inte kan också anläggningens placering vara avgörande. Det kan t.ex. finnas behov av att bedöma riskerna för förorening av grundvattnet eller ta hänsyn till grannelagsförhållandena. Sådana fall som högsta förvaltningsdomstolen också tagit ställning till i sin beslutspraxis har t.ex. gällt distributionsstationer för bränslen och boskapsuppfödning. Det är inte ändamålsenligt att dylika enskilda anläggningar utesluts från tillståndsförfarandet, utan sådana anläggningar som kräver lokal prövning ska fortsättningsvis vara tillståndspliktiga.

4 Propositionens konsekvenser

Denna proposition gör det möjligt att i större utsträckning än förut utfärda statsrådsförordningar med allmänna miljöskyddskrav för vissa branscher med små och medelstora anläggningar.

Flera fördelar kan nås med hjälp av välplanerade och skickligt utformade statsrådsförordningar som dessutom är ändamålsenligt inriktade. I och med att alla anläggningar blir tvungna att uppfylla de enhetliga miljöskyddskrav som fastställs i de allmänna normerna kommer miljöskyddets nivå att höjas. Andra fördelar utgörs av att miljöskyddskraven kommer att vara förutsebara, behovet av tilläggsutredningar kommer att minska och ärendenas behandling och beslutsfattandet kommer att för snabbas. Dessutom kommer ändringssökandet och behandlingen av besvär att underlättas.

Det finns emellertid endast ett fåtal branscher för vilka allmänna krav kan fastställas genom statsrådsförordningar och där förhandskontrollen av anläggningarna kan skötas enbart med hjälp av registreringsförfarandet. För att en bransch överhuvudtaget ska kunna omfattas av registreringsförfarandet, ska verksamheten inom branschen vara av sådan karaktär att man med stöd av en förhandsbedömning i en statsrådsförordning kan utfärda heltäckande föreskrifter om verksamhetens miljöskyddskrav. Det utförs således ingen bedömning av verksamhetens olägenheter med avseende på de lokala förhållandena. Verksamheten ska därmed ha mycket begränsade miljökonsekvenser. I praktiken kommer största delen av de anläggningar för vilka det för närvarande krävs ett sådant miljötillstånd som beviljas inom ramen för tillståndsförfarandet även i fortsättningen att omfattas av tillståndsplikten.

I regeringspropositionen föreslås inga ändringar i miljöskyddslagens system för medborgarinflytande. Det faktum att en del tillståndspliktiga anläggningar överförs från tillståndsförfarandet till registreringsförfarandet påverkar i viss mån medborgarnas rätt till inflytande, i och med att förhandsinflytandet kommer att omvandlas till efterhandstillsyn för vissa branschers del. Med stöd av 92 § i miljöskyddslagen kommer medborgarna

emellertid fortsättningsvis att ha möjligheter att ingripa i sådana situationer där bestämmelserna inte följs. Statsrådsförordningarna kommer å andra sidan att förbättra förutsebarheten i fråga om de krav som ställs på anläggningarna och är därmed ägnade att förtydliga och effektivisera övervakningen. Förordningarna kommer också att förenhetliga tillståndsförfarandena och tillståndsföreskrifterna för tillståndspliktiga anläggningar, vilket innebär att både medborgarnas och verksamhetsutövarnas rättsskydd till denna del kommer att förbättras. I och med statsrådsförordningarna kommer behandlingstiderna också att förkortas för ärenden som berör sådana anläggningar som kommer att förbli tillståndspliktiga med stöd av 30 § 3 mom. Dessutom kommer behandlingen av besvär att för snabbas, vilket förbättrar rättsskyddet.

De praktiska konsekvenserna av propositionen berör i synnerhet små och medelstora företag. De allra småskaligaste verksamheterna, som är av ringa betydelse med avseende på miljön och grannskapet, ska avföras från tillståndsplikten. Dessa verksamheter ska istället med stöd av 30 § i miljöskyddslagen och statsrådsförordningarna omfattas av registreringsförfarandet. Propositionen innebär också att myndigheternas verksamhet effektiviseras, vilket medför lönsamhetsfördelar. Genom de åtgärder som föreslås i propositionen underlättas således även anpassningen till de personalminskningar som planerats i statens produktivitetsprogram.

Det är dessutom viktigt att kundbetjäningen inom förvaltningen kan förbättras och att den administrativa belastning som tillståndsförfarandet medför för företagen lindras. Genom att man i större utsträckning inför allmänna normer för olika branscher och tar i bruk sådana förfaranden som är enklare än tillståndsförfarandet kan man förkorta behandlingstiderna, minska ändringssökandet och förbättra förutsebarheten i fråga om besluten. Det är emellertid svårt att bedöma hur stora besparingar detta medför hos företagen.

Propositionen har också konsekvenser för myndigheternas verksamhet, i synnerhet när det gäller tillsynen. Det är dock svårt att bedöma dessa konsekvenser. När det gäller registreringsförfarandet berör det ökade behovet av efterhandstillsyn närmast kommuner-

na. Å andra sidan kommer registreringsförfarandet tillsammans med statsrådsförordningarna att frigöra resurser som hittills har använts för behandlingen av tillståndsansökningar i kommunerna. Dessa resurser kan i fortsättningen användas för tillsynsuppgifter. De risker som ansluter sig till propositionens verkningfullhet hör uttryckligen samman med möjligheterna att anvisa tillräckliga resurser för tillsynen, både sådana resurser som frigörs från tillståndsförfarandet och övriga resurser.

5 Beredningen av propositionen

Beredningen av propositionen grundar sig på det utredningsarbete som har utförts inom ramen för miljöministeriets projekt för effektivisering av miljötillståndssystemet och miljö-tillståndsförvaltningen samt förenhetligande av tillståndsförfarandena (Reform av miljö-tillståndsförfarandet och miljö-tillståndsförvaltningen - Slutrapport för förenklingsprojektet (I), Miljöministeriets rapporter 6/2008). Inom ramen för detta projekt utredde man vilka förfaranden som kunde utgöra ett alternativ till tillståndsförfarandet samt

bedömde deras fördelar och nackdelar. Dessutom utredde man på vilka andra sätt systemet kunde förenklas, t.ex. möjligheten att höja tröskeln för tillståndsplikten genom att inskränka miljöskyddsförordningens förteckning över tillståndspliktig verksamhet.

De rapporter som sammanställts inom ramen för projektet för revidering av miljö-tillståndsförfarandet och miljö-tillståndsförvaltningen sändes ut på remiss, varvid 52 utlåtanden inkom. Därefter fortgick propositionens beredning vid miljöministeriet, med beaktande av dessa utlåtanden. Det som anförts i utlåtandena beaktades i mån av möjlighet vid beredningen. Propositionen sändes på nytt ut på remiss under hösten 2008, då förslaget hade sammanställts till en regeringsproposition. I detta skede erhöles sammanlagt 18 utlåtanden. Med anledning av utlåtandena preciserades regeringspropositionen på flera punkter och dessutom bearbetades de föreslagna bemyndigandena i lagen så att de stämmer bättre överens med grundlagen.

Regeringens proposition har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning vid ett möte den 19 maj 2009.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

12 §. Vissa verksamheter. Miljöskyddslagens gällande 12, 30 och 65 § innehåller bestämmelser om de förutsättningar under vilka anläggningar inom vissa branscher kan befrias från tillståndsplikten och istället inskrivas i datasystemet för miljövarldsinformation, samt bestämmelser som berör förfarandet i anslutning till detta. Vid befrielsen från tillståndsplikten är de statsrådsförfordningar som med stöd av 12 § ska utfärdas för branscherna av stor betydelse. I propositionen föreslås det att innehållet i 12 § ska preciseras.

Preciseringarna gäller dels vilka verksamheter och branscher som kan omfattas av sådana förordningar som utfärdas med stöd av 12 § och dels vilka omständigheter de miljöskyddskrav som fastställs genom statsrådsförfordningarna kan gälla.

Enligt den föreslagna 12 § ska statsrådsförfordningar med branschspecifika miljöskyddskrav kunna utfärdas för sådana branscher och verksamheter som särskilt anges i 1 mom. 1-8 punkten i paragrafen. Till dessa hör enligt förslaget 1) el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt som understiger 50 megawatt, 2) asfaltstationer, 3) distributionsstationer för flytande bränslen, 4) verksamheter där det används flyktiga organiska föreningar, 5) återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt, 6) jordbruk, kreaturshushållning, pälsdjursskötsel och skogsbruk, 7) torvproduktion, 8) fiskodling, samt 9) stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning. När det gäller statsrådets befogenheter att utfärda förordningar utgörs den mest betydande ändringen i förhållande till den gällande bestämmelsen av att gränsen för bränsleeffekten för sådana energiproducerande anläggningar som avses i 1 punkten höjs från 10 megawatt till 50 megawatt.

Den branschförteckning som ingår i 12 § ska också preciseras genom att omnämmandet av andra verksamheter som är jämförbara med dem som uttryckligen nämns i paragra-

fen ska strykas. Branschförteckningen i 12 § ska i framtiden kunna kompletteras med stöd av särskilda utredningar och bedömningar.

De krav som ställs på statsrådsförfordningarnas innehåll ska likaså preciseras, så att förpliktelseerna i förordningarna i praktiken ska hålla samma standard som föreskrivs för tillståndspliktiga verksamheters del i 41–43, 45 och 46 § i miljöskyddslagen när det gäller grunderna för tillståndsprövningen, förutsättningarna för beviljande av miljötillstånd och tillståndsföreskrifternas innehåll.

Paragrafens nya 2 mom. föreslås innehålla en detaljerad förteckning över de omständigheter som ska kunna regleras genom förordning av statsrådet. Genom en statsrådsförfordning ska man bl.a. kunna fastställa miljöskyddskrav som gäller utsläpp och begränsning av utsläpp och av deras verkningar, verksamhetens placering, metoder och anordningar som är avsedda att förebygga utsläpp, verksamhetstiderna samt tillsynen.

Genom statsrådsförfordningarna kan olika miljöskyddskrav utfärdas för olika branscher, med beaktande av branschernas särdrag. Dessutom kan miljöskyddskraven inom en och samma bransch variera t.ex. beroende på anläggningens typ, storlek och ålder.

Genom den förordning av statsrådet som avses i 1 mom. föreskrivs det också den tillräckliga tid inom vilka en verksamhetsutövare som vid förordningens ikraftträdande har miljötillstånd för verksamhet som avses i förordningen ska anpassa sin verksamhet till kraven i förordningen. I statsrådsförfordningarna har man för avsikt att bestämma att förordningarna ska börja tillämpas på nya anläggningar genast då förordningarna träder i kraft och på gamla anläggningar med iakttagande av tillräckligt långa övergångsperioder. Förordningarna börjar således tillämpas på gamla anläggningar vid en senare tidpunkt än då de träder i kraft.

19 §. Kommunala miljöskyddsföreskrifter. Denna paragraf ska utökas med ett omnämmande av att de kommunala miljöskyddsföreskrifterna, som inte kan gälla tillståndspliktiga verksamheter, inte heller ska kunna gälla sådana verksamheter som i enlighet med 65 §

1 eller 2 mom. ska registreras i datasystemet för miljövårdsinformation. Den detaljerade regleringen och övervakningen av dessa verksamheter ska skötas med hjälp av de statsrådsförordningar som ska utfärdas angående verksamheterna.

27 §. Datasystemet för miljövårdsinformation. I och med att 12, 30 och 65 § ändras och dessa paragrafer utnyttjas effektivare ska anläggningar inom vissa branscher i huvudsak överföras från tillståndsförfarandet till att registreras i datasystemet för miljövårdsinformation. De kommunala miljövårdsmyndigheterna svarar för närvarande för största delen av de tillståndsärenden som berör dessa anläggningar. Därför är det ändamålsenligt att den bestämmelse i 27 § som gäller arbetsfördelningen mellan de lokala miljöcentralerna och de kommunala miljövårdsmyndigheterna ändras, så att det bestäms att de kommunala miljövårdsmyndigheterna för sin egen del ska svara för registreringen av uppgifter om sådana verksamheter som ska införas i datasystemet för miljövårdsinformation. I det fall då en anmälan som ska registreras med stöd av 65 § däremot ska lämnas in till den regionala miljöcentralen, ska den regionala miljöcentralen på samma sätt som för närvarande svara för registreringen av uppgifterna.

Det föreslås även att paragrafens 1 mom. ska utökas med ett omnämmande av att datasystemet för miljövårdsinformation ska innehålla uppgifter om sådana verksamheter som enligt lagen ska registreras i datasystemet.

Dessutom föreslås det att 4 mom. ska omformuleras så att momentet bättre stämmer överens med regleringen i de gällande bestämmelserna om registrerade personuppgifter.

30 §. Undantag från tillståndsplikten. Paragrafens 1 mom. föreslås innehålla bestämmelser om undantag från tillståndsplikten. I avvikelse från den gällande paragrafen ska undantagen från tillståndsplikten fastställas noggrannare i lag. Det ska inte längre vara möjligt att genom en statsrådsförordning fatta beslut om valet mellan tillståndsplikt och avsaknad av tillståndsplikt. Undantagen från tillståndsplikten ska omfatta sådana verksamheter som avses i 12 § 1—4 punkten, i de fall där verksamhetens miljöskydds krav har

reglerats i en sådan statsrådsförordning som ska utfärdas med stöd av 12 §. Momentet ska också utökas med ett krav på att sådana verksamheter för vilka tillståndsplikten upphävs inte får placeras i strid med detaljplanen. Denna föreskrift motsvarar det som bestäms om tillståndspliktig verksamhet i 42 § 2 mom. De verksamheter som ska avföras från tillståndsplikten omfattas också av 6 §, som gäller val av plats för verksamheten. Denna paragraf gäller all slags verksamhet som medför risk för förorening av miljön. Om det när statsrådets förordning tillämpas finns miljötillstånd för en verksamhet som avses i 1 mom., förfaller miljötillståndet.

Av de branscher som uppräknats i 12 § ska undantagen från tillståndsplikten inte omfatta jordbruk, kreaturshushållning, pälsdjursskötsel eller skogsbruk, torvproduktion eller fiskodling eller stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning, och inte heller den del av energiproducerande anläggningar med en bränslееffekt på 20-50 megawatt där det används fasta bränslen, såsom torv, stenkol eller ved. Närmare föreskrifter om miljöskydds kraven för dessa verksamheter ska kunna utfärdas genom statsrådsförordningar, men verksamheterna ska fortsättningsvis vara tillståndspliktiga. För att lagens struktur ska förtydligas föreslås det att bestämmelserna om undantag från tillståndsplikten för sådan återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt ska tas in i en ny 30 a §.

Miljöskyddslagens 30 § föreslås liksom för närvarande även innehålla föreskrifter om att vissa verksamheter, oavsett bransch, alltid kräver miljötillstånd. Till dessa verksamheter hör

1) verksamhet som kan orsaka förorening av vattendrag, då det inte är fråga om sådan verksamhet som avses i 1 kap. 19 § vattenlagen,

2) avledande av avloppsvatten som kan orsaka förorening av en sådan bädd eller basäng som avses i 1 kap. 2 § vattenlagen,

3) verksamhet som kan utsätta omgivningen för sådant oskäligt besvär som avses i 17 § 1 mom. i lagen angående vissa grannelagsförhållanden, och

4) verksamheter som medför utsläpp av vissa skadliga ämnen i vattendrag och för

vars del tillståndsplikten har reglerats genom förordning av statsrådet.

Paragrafen ska kompletteras så att de verksamheter som alltid är tillståndspliktiga också ska omfatta

1) verksamheter som bedrivs på ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde,

2) verksamheter som sannolikt medför sådana verkningar som avses i 65 § i naturvårdslagen, och

3) verksamheter som utgör en del av tillståndspliktig verksamhet.

Detta betyder i praktiken att enskilda anläggningar som bedriver sådan verksamhet som avses i 30 § 3 mom. inte befrias från tillståndsplikten trots att det i 30 § bestäms att de anläggningar som hör till sådana branscher som avses i 12 § 1 mom. 1-4 punkten ska överföras från tillståndsplikten till att registreras i datasystemet för miljövärdsinformation.

Den sist nämnda punkten i förteckningen innebär t.ex. att en energiproduktionsanläggning som hänför sig till sådan tillståndspliktig verksamhet som medför risk för förorening av miljön inte befrias från tillståndsplikten, trots att anläggningar av denna storleksklass enligt bestämmelserna i 30 § och i statsrådets förordning ska överföras från tillståndsplikten till att registreras i datasystemet för miljövärdsinformation. Därmed kommer den tillståndspliktiga verksamheten som helhet även i fortsättningen att omfattas av tillståndsförfarandet.

30 a §. *Undantag från tillståndsplikten för vissa verksamheter som berör behandling och återvinning av avfall.* För att lagens struktur ska förtydligas föreslås det att föreskrifterna om undantag från tillståndsplikten för sådan återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt ska tas in i en ny 30 a §.

Enligt den gällande bestämmelsen i 30 § 1 mom. kan man, i den situation då det genom förordning med stöd av 18 § i avfallslagen bestäms om behandling av annat avfall än problemavfall i en anläggning eller yrkesmässigt på den plats där det uppkommit, samtidigt föreskriva att det under de förutsättningar som anges i förordningen inte behövs miljötillstånd för verksamheten. Genom

förordning kan man för närvarande dessutom föreskriva om undantag från tillståndsplikten för sådan verksamhet som avses i 28 § 2 mom. 4 punkten, dvs. återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt.

Miljöskyddsförordningens 4 § har tillkommit med stöd av bemyndigandet i den gällande bestämmelsen. Denna paragraf innehåller föreskrifter om avgränsning av tillståndsplikten för vissa avfallshanteringsverksamheter. Eftersom miljöskyddslagens bemyndigande att genom förordning av statsrådet föreskriva om undantag från miljötillståndsplikten ska upphävas, måste man se till att bestämmelserna i 4 § i miljöskyddsförordningen blir förenliga med lagen och grundlagen. I propositionen har man omfattat en sådan lösning där de bestämmelser om undantag från tillståndsplikten som för närvarande ingår i miljöskyddsförordningen ska överföras till lagnivå, oförändrade till sitt sakinnehåll och i det närmaste likalydande även till sin ordalydelse. Denna lösning har ansetts motiverad med tanke på att miljöskyddsförordningens undantagsbestämmelser är ändamålsenliga med avseende på avfallshanteringens funktion och effektivitet.

Det föreslås således att den gällande 4 § i miljöskyddsförordningen ska överföras till 30 a § 1 mom. i miljöskyddslagen. Enligt detta moment behövs inte tillstånd för återvinning eller behandling av visst slags avfall från jord- och skogsbruk, icke-förorenat jord- och stenavfall, ofarligt avloppsslam och slam från slamavskiljare eller gödsel eller visst utvinningsavfall, då det sker under sådana förhållanden som anges i paragrafen.

Enligt den föreslagna paragrafens 2 mom. behövs miljötillstånd inte heller för annan återvinning av avfall som avses i 28 § 2 mom. 4 punkten eller för behandling av annat avfall än problemavfall på den plats där det uppkommit, om miljöskyddskraven för dessa verksamheter med stöd av 18 § i avfallslagen eller 12 § 1 mom. 6 punkten i miljöskyddslagen har reglerats genom förordning av statsrådet. Om det finns miljötillstånd för verksamhet enligt 2 mom. när den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 12 § 1 mom. tillämpas, förfaller miljötillståndet.

I samband med totalrevideringen av avfallslagstiftningen finns det skäl att utföra en mer omfattande granskning av tillståndsplikten och av eventuella behov av undantag från tillståndsplikten när det gäller behandling och återvinning av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt. I detta sammanhang finns det också skäl att granska bestämmelsernas ändamålsenlighet och tillämpningsområde. Detta totalrevideringsprojekt är för närvarande under behandling inom en arbetsgrupp som tillsatts av miljöministeriet.

64 §. *Behandling av anmälningar* och 65 §. *Registrering av verksamheten.* Det föreslås att 65 § ska ändras och preciseras, så att denna paragraf tydligare än förut ska kunna utnyttjas vid övervakningen av miljöskyddet i samband med vissa småskaliga verksamheter.

Namnet på den paragraf som gäller inskrivning i datasystemet ska ändras till registrering av verksamheten. Detta namn beskriver bättre än det nuvarande namnet förfarandets karaktär som en ren registreringsåtgärd.

I fortsättningen ska anmälningarna om registrering av de verksamheter som med stöd av 30 § 1 mom. har befriats från tillståndsplikten lämnas in till de kommunala miljöskyddsmyndigheterna, som ska se till att uppgifterna registreras i datasystemet för miljövärdsinformation. Detta är ändamålsenligt eftersom största delen av registreringarna kommer att gälla anläggningar vars miljötillståndsansökningar förut har behandlats av de kommunala miljövärdsmyndigheterna. Dessa myndigheter har även utövat tillsyn över verksamheten. I enlighet med detta föreslås en ändring av de föreskrifter om arbetsfördelningen mellan de regionala miljöcentralerna och de kommunala miljövärdsmyndigheterna som ingår i 27 §. Denna paragraf innehåller grundläggande bestämmelser om datasystemet för miljövärdsinformation.

En registreringsanmälan ska lämnas till den behöriga myndigheten senast 90 dagar innan verksamheten inleds. Verksamheten kan emellertid inledas trots att registreringen inte ännu har gjorts.

För att de kommunala miljöskyddsmyndigheterna ska kunna granska anmälningarna

och registrera verksamheterna krävs det tillräckligt välfungerande datatekniska system. Avsikten är att datasystemet för miljövärdsinformation ska utvecklas så att registreringarna kan skötas flexibelt.

Med anledning av en sådan registreringsanmälan som avses i 65 § fattas inget förvaltningsbeslut, utan verksamheten registreras bara i datasystemet för miljövärdsinformation. I datasystemet införs sådana uppgifter som behövs för övervakningen av verksamheten. För att den procedurmässiga skillnaden mellan 64 och 65 § ska betonas ska 64 § 1 mom. ändras så att det framgår att 64 § bara tillämpas på de situationer som avses i 60-62 §. Det gällande systemet för inskrivning i datasystemet innefattar inte heller några förvaltningsbeslut eller något hörande av parterna eller andra personer. Avsaknaden av förvaltningsbeslut betyder också att besvärsmått saknas. Eventuella lagstridigheter kan påtalas i samband med efterhandstillsynen av den registrerade verksamheten. Även om registreringen i sig inte innebär att myndigheten på förhand tar ställning till verksamhetens godtagbarhet eller lagenlighet, möjliggör registreringen dock en effektiv myndighetsövervakning av verksamheterna.

Vid behandlingen av en anmälan ska den kommunala miljövärdsmyndigheten i praktiken försäkra sig om att verksamheten kan registreras och att det t.ex. inte är fråga om sådan verksamhet som med stöd av 30 § 4 mom. kräver miljötillstånd. Myndigheten ska vid behov kunna be verksamhetsutövaren lämna in tilläggsutredning angående detta. Om verksamheten enligt myndighetens bedömning är tillståndspliktig enligt någon av punkterna i 30 § 4 mom., ska myndigheten anvisa verksamhetsutövaren att ansöka om miljötillstånd. I praktiken kommer dessa situationer sannolikt att skötas så att verksamhetsutövaren på förhand genom diskussioner med den kommunala miljövärdsmyndigheten utreder huruvida verksamheten kräver miljötillstånd eller om det räcker med en registeranmälan.

Förutom genom den förhandskontroll som utförs i samband med att anmälan registreras ska man även med hjälp av efterhandstillsyn granska att den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 12 § iakttas inom verk-

samheten. I eventuella problemsituationer kan både medborgarna och myndigheterna, oavsett om verksamheten har registrerats eller inte, bl.a. utnyttja bestämmelserna i 92 § i kombination med de tvångsåtgärder som föreskrivs i 84 §. Förvaltningstvång kan utnyttjas både för att förebygga överträdelser av sådana statsrådsförordningar som har utfärdats med stöd av 12 § samt för att åtgärda överträdelser av sådana bestämmelser som gäller tillståndsplikten.

Verksamhetens miljöskydds krav ska fastställas genom en statsrådsförordning, där det också mer detaljerat än i lagen ska fastställas vilka uppgifter verksamhetsutövaren ska lämna in till myndigheten för registrering.

Om ett miljötillstånd förfaller i enlighet med 30 § 2 mom. eller 30 a § 3 mom., ska myndigheten på tjänstens vägnar registrera verksamheten i det datasystem som avses i 27 §. Myndigheten ska ha möjligheter att vid behov be verksamhetsutövaren lämna in sådana tilläggsuppgifter och utredningar som behövs för registreringen. Myndigheten ska registrera verksamheten i datasystemet för miljövarldsinformation för övervakning och underrätta verksamhetsutövaren om registreringen.

Anmälningarna om sådana verksamheter som avses i 65 § 2 mom. ska även efter att bestämmelsen ändrats sändas till den regionala miljöcentralen, som svarar för registreringen av verksamheterna. Dessa verksamheter utgörs av sådan behandling och återvinning av avfall som med stöd av 30 a § 2 mom. har befriats från tillståndsplikten, användning av sådana skadliga ämnen som anges i förordning av statsrådet och sådan verksamhet vars miljöskydds krav regleras genom förordning av statsrådet, men där utgångspunkten är att verksamheten enligt 28 § i miljöskyddslagen och 1 § i miljöskyddsförordningen inte omfattas av miljötillståndsplikten. Dessa anmälningar ska lämnas till myndigheten i god tid innan verksamheten inleds.

85 §. Föreskrifter för att hindra förorening. Bestämmelsen i 85 §, som gäller föreskrifter om förhindrande av föroreningar, ska preciseras. Dessa föreskrifter, som inte kan gälla tillståndspliktig verksamhet, ska inte heller kunna gälla sådan verksamhet som i enlighet med 65 § ska registreras i datasystemet för

miljövarldsinformation. Miljöskydds kraven för sådan verksamhet som med stöd av 65 § ska registreras i datasystemet ska regleras närmare i en statsrådsförordning. Detta innebär att tillsynen över verksamheten grundar sig på övervakning av att verksamheten är förenlig med förordningen.

90 §. Skyldigheter efter avslutad verksamhet. Föreskrifterna i 90 §, som gäller de skyldigheter som uppkommer efter att verksamheten har avslutats, ska kompletteras så att paragrafen också gäller sådana verksamheter om vilka gäller undantag från tillståndsplikten enligt 30 § och ska registreras med stöd av 65 § 1 mom. Efter att verksamheten har avslutats ska verksamhetsutövaren fortsättningsvis, i enlighet med statsrådets förordning, svara för de åtgärder som behövs för att förebygga föroreningar samt för att utreda och övervaka följderna av verksamheten.

Verksamhetsutövaren ska lämna in en plan över de åtgärder som behövs för avslutande av verksamheten till den kommunala miljövarldsinmyndigheten. Planen ska fungera som ett hjälpmedel för tillsynsmyndigheten när det gäller att övervaka att verksamhetsutövaren uppfyller de förpliktelser som föreskrivs i 90 § 1 mom. Om verksamhetsutövaren försummar en lagstadgad förpliktelse kan man utnyttja de metoder för tillsyn och förvaltningstvång som föreskrivs i 13 kap. I 116 § föreskrivs dessutom bötesstraff för brott mot miljöskyddslagen bl.a. när det gäller försummelser av sådana anmälningar som avses i lagen.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. Ikraftträdandebestämmelsen ska också innehålla ett omnämnande av att en inskrivning som gjorts i datasystemet för miljövarldsinformation före denna lags ikraftträdande motsvarar en sådan registrering som avses i lagen.

3 Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Miljöskyddslagens syfte är bl.a. att förebygga föroreningar av miljön samt avhjälpa

och minska skador orsakade av förorening. Miljöskyddslagen bidrar också till att fullfölja den skyldighet som ålagts det allmänna i 20 § i grundlagen, dvs. att verka för att alla tillförsäkras en sund miljö och att var och en har möjlighet att påverka beslut i frågor som gäller den egna livsmiljön.

I propositionen föreslås inte några ändringar i miljöskyddslagens system för medborgarinflytande eller i ändringssökandet. De föreslagna lagändringarna innebär i praktiken att tillståndsförfarandets tillämpningsområde inskränks och att förfarandet för registrering av verksamheter i datasystemet för miljö-
vårdsinformation ska utnyttjas effektivare. De branscher som avses i 12 §, där förhandskontrollen av anläggningarna kan skötas enbart med hjälp av registreringsförfarandet, är emellertid få till antalet. Vid registreringsförfarandet fattas inga förvaltningsbeslut och vid förfarandet hörs inte heller parterna, verksamhetsutövarna eller andra aktörer. Övervakningen av verksamheterna grundar sig på efterhandstillsyn. Vid registreringsförfarandet tillgodoses medborgarnas rätt till inflytande likaså genom efterhandstillsyn, dvs. på samma sätt som för närvarande vid inskrivning i datasystemet för miljö-
vårdsinformation med stöd av 65 §.

Detta leder emellertid inte nödvändigtvis i praktiken till att medborgarnas och verksamhetsutövarnas rättsskydd försämras. De krav som föreskrivs i statsrådsförordningarna kommer nämligen att gälla alla verksamhetsutövare och därmed kommer medborgarna att känna till vad som kan krävas av anläggningarna. Medborgarnas möjligheter till efterhandstillsyn kommer till och med att förbättras, eftersom det kommer att vara möjligt att hänvisa till en detaljerad statsrådsförordning och kräva att den noggrant ska följas. Medborgarna kommer fortsättningsvis också att kunna utnyttja de metoder som anges i 92 § i miljöskyddslagen bl.a. för att inleda ett sådant förvaltningstvångsförfarande som avses i 84 §. Dessutom är bestämmelsen i 30 § 4 mom. av betydelse med tanke på tryggheten av medborgarnas rätt till inflytande. I detta moment bestäms det att miljötillstånd alltid krävs bl.a. för verksamhet som kan orsaka sådant oskäligt besvär som avses i lagen angående vissa grannelagsförhållanden, även

om verksamheten regleras med hjälp av en branschspecifik statsrådsförordning och därmed i regel inte omfattas av tillståndsplikten med stöd av 30 §. På sådan verksamhet tillämpas tillståndsförfarandet och de system för medborgarinflytande som hör samman med detta.

I ljuset av det som anförts ovan kan propositionen inte anses stå i strid med 20 § 2 mom. eller 21 § 2 mom. i grundlagen, där det krävs att garantierna för god förvaltning ska tryggas genom lag.

Enligt 80 § i grundlagen kan statsrådet utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i lag. Grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska emellertid regleras i lag. Enligt grundlagsutskottets praxis ska de bemyndiganden som gäller utfärdande av förordningar och delegering av lagstiftningsmakt vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade. Det ska således tydligt framgå av lagen vad som ska regleras i förordningen. Även i detta fall krävs det dock att grunderna för individens rättigheter och skyldigheter regleras i lag.

Miljöskyddslagen antogs av riksdagen precis innan grundlagen trädde i kraft. I grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 11/1999 rd) gällande miljöskyddslagstiftningen finns en hänvisning till 80 § i den nya grundlagen. I utlåtandet konstaterade grundlagsutskottet att miljöskyddslagens bemyndiganden att utfärda förordningar är omfattande och generella till sin utformning. En del av dem är emellertid av teknisk karaktär, såsom de befogenheter som föreskrivs i 14 och 18 §. De befogenheter som föreskrivs i 11 § betraktades som ospecificerade, men man ansåg att befogenheternas innehåll med avseende på grundlagen preciseras tillräckligt väl genom bestämmelserna om de allmänna grunder som föreskrivs i 10 §. Detsamma gällde enligt grundlagsutskottet också de mer begränsade befogenheter som föreskrivs i 12 §.

I samband med de föreslagna ändringarna av det bemyndigande att utfärda förordningar som ingår i 12 § i miljöskyddslagen och som ska tillämpas tillsammans med bestämmelserna i 30 och 30 a § har man tagit hänsyn till 80 § i grundlagen. Förpliktelse i de statsrådsförordningar som ska utfärdas med stöd av 12 § 1 mom. motsvarar i praktiken de för-

pliktelser som föreskrivs för tillståndspliktiga verksamheter i 41-43, 45 och 46 §.

Ändringarna i 30 och 30 a § innebär att undantagen från tillståndsplikten fastställs med stöd av lagbestämmelser och inte längre med stöd av vad som föreskrivs om befrielse från tillståndsplikten i en förordning. Dessa bestämmelser utgör undantag från det som bestäms om tillståndsplikten i 28 §. Den föreslagna regleringen stämmer bättre överens med den rådande uppfattningen om det hierarkiska förhållandet mellan lag och förordning (GrUU 14/2006 rd och GrUU 9/2007 rd).

Lagens 12, 30, 30 a och 65 § föreslås innehålla bestämmelser om arrangemangen i de situationer där sådan verksamhet som förut har omfattats av tillståndsplikten inte längre enligt 12 § 1 mom. 1—4 punkten och 30 § eller 30 a § 2 mom. ska vara tillståndspliktig. Verksamheten befrias då från tillståndsplikten och regleras istället genom en statsrådsförordning. I en sådan situation är det möjligt att de förpliktelser som föreskrivs i förordningen är strängare än tillståndsföreskrifterna eller att förordningen medför nya förpliktelser som ska iakttas inom verksamheten.

Miljö tillståndsbeslutets beständighet anses i allmänhet vara av ekonomisk betydelse för verksamhetsutövaren. Den gällande 56 § i miljöskyddslagen, där det bestäms att statsrådets förordning ska iakttas oavsett tillståndsvillkoren, gäller åtminstone delvis en motsvarande situation. Enligt 56 § ska förordningen iakttas utan hinder av tillståndet, om det genom en förordning utfärdas bestämmelser som är strängare än villkoren i ett tillstånd som redan har beviljats med stöd av miljöskyddslagen eller avfallslagen eller sådana bestämmelser om tillståndets giltighet eller justering som avviker från tillståndet.

När det gäller miljö tillståndens beständighet ansåg grundlagsutskottet i sitt utlåtande (GrUU 11/1999 rd) att denna paragraf var problematisk. Utskottet konstaterade emellertid att problemen tedde sig mindre då man beaktade att befogenheterna att utfärda förordningar begränsar sig till förebyggande och minskning av miljöföroreningar samt att föreskrifterna i förordningarna i allmänhet utfärdas stegvis, med undvikande av drastiska förändringar. Utskottet fastslog vidare att ett omnämmande av innehållet i 56 § ska inkluderas i tillståndsbesluten.

I enlighet med grundlagsutskottets ovan nämnda ställningstagande har man i den föreslagna 12 § inkluderat ett krav på att statsrådsförordningarna först efter en tillräckligt lång övergångsperiod ska börja tillämpas på sådana befintliga verksamheter som förut har varit tillståndspliktiga men som i och med detta lagförslag överförs till de verksamheter som inte omfattas av tillståndsplikten.

Enligt 121 § i grundlagen ska bestämmelser om de allmänna grunderna för kommunernas förvaltning och om sådana uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. I enlighet med detta föreslås det att bestämmelser om de kommunala miljöförvaltningsmyndigheternas skyldighet att registrera uppgifter i datasystemet för miljöförvaltningsinformation ska inkluderas i 27 § i miljöskyddslagen. Kommunerna åläggs därigenom egentligen inte någon ny uppgift, utan det är fråga om att det tillståndsförfarande som kommunerna för närvarande svarar för omvandlas till ett registreringsförfarande. Denna ändring är också ägnad att lindra kommunernas arbetsbörda.

Med anledning av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 12 §, 19 § 1 mom., 27 och 30 §, rubriken för 10 kap., 64 § 1 mom., 65 och 85§ och 90 § 1 mom.,
 av dem 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 252/2005, 64 § 1 mom. sådant det lyder i lag 252/2005 och 65 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 934/2003 och 1300/2004, samt *fogas* till lagen en ny 30 a §, till 90 § ett nytt 4 mom. som följer:

12 §

Vissa verksamheter

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas för följande branscher och verksamheter, i syfte att förebygga risker för förorening av miljön:

- 1) el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt på högst 20 megawatt och sådana verk eller pannanläggningar där gas eller olja används som bränsle och bränsleeffekten understiger 50 megawatt,
- 2) asfaltstationer,
- 3) distributionsstationer för flytande bränslen,
- 4) verksamheter där det används flyktiga organiska föreningar,
- 5) andra än i 1 punkten avsedda el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt som överstiger 20 megawatt men understiger 50 megawatt,
- 6) återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt,
- 7) jordbruk, kreaturshushållning, pälsdjurskötsel och skogsbruk,
- 8) torvproduktion,
- 9) fiskodling,
- 10) stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning.

De bestämmelser som avses i 1 mom. kan, utöver vad som sägs i 11 §, gälla

- 1) utsläpp i miljön samt begränsning av sådana utsläpp och deras skadeverkningar,
- 2) krav som ställs på placeringen av verksamheterna med avseende på miljöskyddet, förutsättningarna för placering av verksamheter på olika områden och minimiavstånden till de objekt som berörs av verksamheten,
- 3) metoder, anordningar, byggnader och konstruktioner som används för att förebygga utsläpp och deras spridning, förebygga olyckor eller olycksrisker samt för att trygga energieffektiviteten,
- 4) verksamhetens omfattning och verksamhetstiderna,
- 5) behandling och återvinning av avfall,
- 6) kontroll och verksamhetsutövarens skyldighet att lämna information till myndigheterna,
- 7) åtgärder efter avslutad verksamhet, samt
- 8) övriga åtgärder som behövs för att de krav som föreskrivs i 41—43, 45 och 46 § ska uppfyllas.

Genom den förordning av statsrådet som avses i 1 mom. föreskrivs det också om den tillräckliga tid inom vilka en verksamhetsutövare som vid förordningens ikraftträdande har miljötillstånd för verksamhet som avses i förordningen ska anpassa sin verksamhet till kraven i förordningen.

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

Kommunfullmäktige kan, för verkställigheten av denna lag, utfärda sådana allmänna föreskrifter som är påkallade av de lokala förhållandena och som gäller kommunen eller någon del av den (*kommunala miljöskyddsföreskrifter*). Föreskrifterna får inte gälla verksamhet som är tillståndspliktig enligt denna lag, eller verksamhet enligt 30 § 3 mom., 62 § eller 78 § 2 mom. eller försvarsmaktens verksamhet. De kommunala miljöskyddsföreskrifterna får inte heller gälla sådan verksamhet om vars miljöskydds krav föreskrivs genom förordning av statsrådet och som ska registreras i datasystemet i enlighet med 65 § 1 eller 2 mom.

27 §

Datasystemet för miljövarldsinformation

De regionala miljöcentralerna och Finlands miljöcentral upprätthåller datasystemet för miljövarldsinformation, som innehåller behövliga uppgifter om

- 1) sådana beslut av miljötillståndsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna som avses i denna lag,
- 2) sådana verksamheter som ska registreras enligt denna lag,
- 3) rapporter och observationer i samband med tillstånden och anmälningarna,
- 4) sådant som ska införas i det avfallsregister som avses i avfallslagen,
- 5) uppföljning och forskning som gäller miljöns tillstånd i samband med verkställigheten av denna lag,
- 6) de kemikalier som används inom verksamhet som medför risk för förorening av miljön, de utsläpp och det avfall som uppkommer av verksamheten och det avfall som tagits emot inom verksamheten, samt om
- 7) annat som behövs för verkställigheten av denna lag.

Den regionala miljöcentralen och den kommunala miljövarldsinformation svarar för registreringen av de uppgifter om verk-

samheten som med stöd av 65 § ska anmälas till myndigheten för att registreras i datasystemet.

Kommunen ska utan hinder av den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) sända sådana i 1 mom. avsedda uppgifter som den förfogar över till datasystemet för miljövarldsinformation. Den kommunala miljövarldsinformation har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få använda de uppgifter i datasystemet som den behöver för tillsynen och uppföljningen.

I fråga om hemlighållande och utlämnande av personuppgifter som införts i registret föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i fråga om annan behandling av personuppgifter i personuppgiftslagen (523/1999). De personuppgifter som har införts i registret bevaras fem år efter att verksamheten har upphört.

30 §

Undantag från tillståndsplikten

Miljötillstånd behövs inte för sådan i 12 § 1—4 punkten avsedd verksamhet, om vars miljöskydds krav med stöd av 12 § föreskrivs genom förordning av statsrådet. Verksamheten får inte placeras i strid med detaljplanen. Bestämmelsen om registreringen av verksamheten i datasystemet för miljövarldsinformation finns i 65 §.

Om det när statsrådets förordning tillämpas finns miljötillstånd för en verksamhet som avses i 1 mom., förfaller miljötillståndet.

Tillstånd behövs inte heller för sådan kortvarig verksamhet av försöksnatur vars syfte är att testa råvaror eller bränslen, tillverknings- eller förbränningsmetoder eller en reningsanordning eller att i en anläggning eller yrkesmässigt återvinna eller behandla avfall, om detta sker i syfte att klarlägga verksamhetens verkningar, användbarhet eller någon därmed jämförbar omständighet.

Miljötillstånd behövs dock alltid för verksamhet som

- 1) är sådan som avses i 28 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten eller 29 §,

2) bedrivs på ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde,

3) sannolikt medför sådana verkningar som avses i 65 § i naturvårdslagen, eller

4) utgör en del av sådan tillståndspliktig verksamhet som medför risk för förorening av miljön.

30 a §

Undantag från tillståndsplikten för vissa verksamheter som berör behandling och återvinning av avfall

Miljötillstånd behövs inte för sådan återvinning eller behandling av avfall som avses i 28 § 2 mom. 4 punkten, då det är fråga om att

1) naturenligt, ofarligt, vegetabiliskt avfall som uppkommer inom jord- och skogsbruket återvinns eller behandlas inom jord- och skogsbruket,

2) icke-förorenat jord- och stenavfall som uppkommer vid marktäkt eller byggnads- eller jordbyggnads- och vattenbyggnadsverksamhet återvinns eller behandlas på täkt- eller byggnadsplatsen eller på någon annan byggnadsplats där avfallet återvinns eller behandlas enligt en godkänd plan eller enligt ett tillstånd som uppfyller motsvarande krav i avfallslagen,

3) avloppsslam och slam från slamavskiljare som behandlats så att det blivit ofarligt eller stallgödsel, ofarlig aska eller slagg återvinns som gödselmedel, eller

4) sådant inert avfall, sådan icke-förorenad jord samt sådant utvinningsavfall av torvutvinning som uppkommer inom verksamhet enligt 103 a § deponeras i enlighet med en plan för hantering av utvinningsavfall på en annan plats än en sådan i 103 b § avsedd deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka.

Miljötillstånd behövs inte heller för annan i 28 § 2 mom. 4 punkten avsedd återvinning av avfall eller för behandling av annat avfall än problemavfall på den plats där det uppkommit, om bestämmelser om miljöskyddskraven för dessa verksamheter har utfärdats genom förordning av statsrådet med stöd av

18 § i avfallslagen eller 12 § 1 mom. i denna lag.

Om det finns miljötillstånd för verksamhet enligt 2 mom. när den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 12 § 1 mom. tillämpas, förfaller miljötillståndet.

10 kap.

Anmälningar i vissa situationer och registrering av verksamheten

64 §

Behandling av anmälningar

En myndighet ska med anledning av en sådan anmälan som avses i 60—62 § meddela ett beslut som kan innehålla behövliga föreskrifter om hindrande av förorening av miljön till följd av verksamheten, kontroll av verksamheten, information till det berörda områdets invånare samt om fullgörande av skyldigheterna enligt avfallslagen i samband med anordnandet av verksamheten. Myndigheten kan förbjuda eller avbryta annan verksamhet än sådan som bedrivs med stöd av tillstånd, om det inte är möjligt att genom föreskrifterna i tillräcklig utsträckning minska de betydande olägenheter som orsakas ett allmänt eller enskilt intresse. Beslutet meddelas efter anslag, och information om beslutet ska ges på det sätt som i 53 och 54 § föreskrivs om hur ett miljötillståndsbeslut ges och om information om miljötillståndsbeslut.

65 §

Registrering av verksamheten

En anmälan om sådan verksamhet som avses i 30 § 1 mom. ska lämnas till den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten för registrering i det datasystem för miljöförvaltningsinformation som avses i 27 §. Anmälan ska lämnas in senast 90 dagar innan verksamheten inleds.

En anmälan om sådan annan än i 1 mom. avsedd verksamhet för vilken miljötillstånd inte behövs ska i god tid innan verksamheten inleds lämnas till den regionala miljöcentralen för registrering i det datasystem för miljövärdsinformation som avses i 27 §, om

1) det är fråga om sådan verksamhet som avses i 30 a § 2 mom.,

2) sådana skadliga ämnen som anges i förordning av statsrådet används i verksamheten, eller

3) verksamheten kan medföra risk för förorening av miljön och det genom förordning av statsrådet har föreskrivits om en miniminivå för förebyggande av utsläpp från verksamheten eller en miniminivå för andra miljöskydds krav.

Anmälan ska innefatta sådana uppgifter om verksamhetsutövaren, verksamheten och dess verkningar samt om verksamhetsstället som behövs för registreringen. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Myndigheten ska underrätta den som lämnat in anmälan om att verksamheten har registrerats.

En anmälan om en hamn ska lämnas till datasystemet för miljövärdsinformation i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om förhindrande av miljöförorening från fartyg. Anmälan ska omfatta en avfallshanteringsplan, som ska följas efter att hamnen har registrerats i datasystemet för miljövärdsinformation. Den kommunala miljövärdsmyndigheten ska underrättas om registreringen och om avfallshanteringsplanen.

Den registrerade verksamheten ska uppfylla de krav som ställs i förordning av statsrådet eller i den plan som avses i 26 §. Tillsynsmyndigheten ska lämnas de uppgifter som behövs för uppföljningen av verksamheten. Närmare bestämmelser om uppföljningen av verksamheten kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ett miljötillstånd förfaller i enlighet med 30 § 2 mom. eller 30 a § 3 mom., ska myndigheten registrera verksamheten i det

datasystem som avses i 27 § och underrätta verksamhetsutövaren om detta.

85 §

Föreskrifter för att hindra förorening

Den kommunala miljövärdsmyndigheten kan, i syfte att hindra förorening, med stöd av en inspektion meddela en enskild föreskrift som avser sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön. Föreskriften kan inte gälla tillståndspliktig verksamhet eller sådan registrerad verksamhet som avses i 65 §. Föreskriften ska vara skälig med hänsyn till verksamhetens natur och föroreningens betydelse.

90 §

Skyldigheter efter avslutad verksamhet

Efter att tillståndspliktig verksamhet eller sådan verksamhet som avses i 30 § har avslutats svarar den som bedrivit verksamheten fortfarande i enlighet med tillståndsvillkoren eller statsrådets förordning för de behövliga åtgärder som ska vidtas för hindrande av förorening samt för utredning och kontroll av verksamhetens konsekvenser.

Innan sådan verksamhet som enligt 65 § 1 mom. ska registreras i datasystemet för miljövärdsinformation avslutas, ska en plan angående de åtgärder som behövs för avslutande av verksamheten lämnas till den kommunala miljövärdsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En inskrivning som gjorts i datasystemet för miljövärdsinformation före denna lags ikraftträdande motsvarar en sådan registrering som avses i denna lag.

Helsingfors den 12 juni 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Miljöminister *Paula Lehtomäki*

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 12 §, 19 § 1 mom., 27 och 30 §, rubriken för 10 kap., 64 § 1 mom., 65 och 85 §, 90 § 1 mom. och 91 §, av dem 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 252/2005, 64 § 1 mom. sådant det lyder i lag 252/2005 och 65 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 934/2003 och 1300/2004, samt *fogas* till lagen en ny 30 a §, till 90 § ett nytt 4 mom. och till 114 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

12 §

Vissa verksamheter

Statsrådet kan utöver vad som bestäms i 11 § genom förordning utfärda bestämmelser om

1) metoder, anläggningar, byggnader och konstruktioner som behövs för att minska utsläppen från jordbruk, kreaturshushållning, pälsdjursskötsel, skogsbruk, torvproduktion och fiskodling, samt om de krav som ställs på placeringen av sådana verksamheter från miljöskyddssynpunkt.

2) metoder, anläggningar, byggnader och konstruktioner som behövs för att minska utsläppen från el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt som understiger 10 megawatt, från asfaltstationer, stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning och distributionsstationer för flytande bränslen samt från andra med dessa jämförbara verksamheter, och om de krav som ställs på placeringen av sådana verksamheter från miljöskyddssynpunkt, om man inom den

Föreslagen lydelse

12 §

Vissa verksamheter

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas för följande branscher och verksamheter, i syfte att förebygga risker för förorening av miljön:

1) *el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt på högst 20 megawatt och sådana verk eller pannanläggningar där gas eller olja används som bränsle och bränsleeffekten understiger 50 megawatt,*

2) *asfaltstationer,*

3) *distributionsstationer för flytande bränslen,*

4) *verksamheter där det används flyktiga organiska föreningar,*

5) *andra än i 1 punkten avsedda el- eller värmeproducerande verk eller pannanläggningar med en bränsleeffekt som överstiger 20 megawatt men understiger 50 megawatt,*

6) *återvinning eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt,*

ifrågavarande branschen över huvud taget kan tillämpa enhetliga miljöskyddsåtgärder för att hindra utsläpp,

3) minskning av utsläppen från branscher eller verksamheter där det används flyktiga organiska föreningar,

4) miljöskyddskraven för och övervakning av återvinning ur eller behandling av avfall som sker i en anläggning eller yrkesmässigt.

7) jordbruk, kreaturshushållning, pälsdjursskötsel och skogsbruk,

8) torvproduktion,

9) fiskodling,

10) stenkrossar, stenbrott eller annan stenbrytning.

De bestämmelser som avses i 1 mom. kan, utöver vad som sägs i 11 §, gälla

1) utsläpp i miljön samt begränsning av sådana utsläpp och deras skadeverkningar,

2) krav som ställs på placeringen av verksamheterna med avseende på miljöskyddet, förutsättningarna för placering av verksamheter på olika områden och minimiavstånden till de objekt som berörs av verksamheten,

3) metoder, anordningar, byggnader och konstruktioner som används för att förebygga utsläpp och deras spridning, förebygga olyckor eller olycksrisker samt för att trygga energieffektiviteten,

4) verksamhetens omfattning och verksamhetstiderna,

5) behandling och återvinning av avfall,

6) kontroll och verksamhetsutövarens skyldighet att lämna information till myndigheterna,

7) åtgärder efter avslutad verksamhet, samt

8) övriga åtgärder som behövs för att de krav som föreskrivs i 41–43, 45 och 46 § ska uppfyllas.

Genom den förordning av statsrådet som avses i 1 mom. föreskrivs det också om den tillräckliga tid inom vilka en verksamhetsutövare som vid förordningens ikraftträdande har miljötillstånd för verksamhet som avses i förordningen ska anpassa sin verksamhet till kraven i förordningen.

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

Kommunfullmäktige kan, med avseende på kommunen eller någon del av den, för verkställigheten av denna lag utfärda av de lokala förhållandena påkallade allmänna föreskrifter om annat än sådan verksamhet som är tillståndspliktig enligt denna lag, sådan verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16, 62 eller 78 § eller försvarsmaktens verksamhet (*kommunala miljöskyddsföreskrifter*).

19 §

Kommunala miljöskyddsföreskrifter

Kommunfullmäktige kan, för verkställigheten av denna lag, utfärda sådana allmänna föreskrifter som är påkallade av de lokala förhållandena och som gäller kommunen eller någon del av den (*kommunala miljöskyddsföreskrifter*). Föreskrifterna får inte gälla verksamhet som är tillståndspliktig enligt denna lag, eller verksamhet enligt 30 § 3 mom., 62 § eller 78 § 2 mom. eller försvars-

maktens verksamhet. De kommunala miljöskyddsföreskrifterna får inte heller gälla sådan verksamhet om vars miljöskydds krav föreskrivs genom förordning av statsrådet och som ska registreras i datasystemet i enlighet med 65 § 1 eller 2 mom.

27 §

Datasystemet för miljövårdsinformation

De regionala miljöcentralerna och Finlands miljöcentral upprätthåller datasystemet för miljövårdsinformation, vilket innehåller behövliga uppgifter om

- 1) sådana beslut av miljötillståndsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna som avses i denna lag,
- 2) rapporter och observationer i samband med tillstånden och anmälningarna,
- 3) sådant som skall införas i det avfallsregister som avses i avfallslagen,
- 4) uppföljning och forskning som gäller miljöns tillstånd i samband med verkställigheten av denna lag,
- 5) de kemikalier som används inom verksamhet som medför risk för förorening av miljön, om de utsläpp och det avfall som uppkommer av verksamheten samt om det avfall som tagits emot inom verksamheten,
- 6) annat som behövs för verkställigheten av denna lag

Kommunen skall utan hinder av tystnadsplikten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) till datasystemet för miljövårdsinformation sända sådana i 1 mom. avsedda uppgifter som den förfogar över. Den kommunala miljövärdsmyndigheten har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få använda de uppgifter i datasystemet som den behöver för tillsynen och uppföljningen.

Om de registreras rätt till insyn gäller personuppgiftslagen (523/1999)

27 §

Datasystemet för miljövårdsinformation

De regionala miljöcentralerna och Finlands miljöcentral upprätthåller datasystemet för miljövårdsinformation, som innehåller behövliga uppgifter om

- 1) sådana beslut av miljötillståndsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna som avses i denna lag,
- 2) sådana verksamheter som ska registreras enligt denna lag,
- 3) rapporter och observationer i samband med tillstånden och anmälningarna,
- 4) sådant som ska införas i det avfallsregister som avses i avfallslagen,
- 5) uppföljning och forskning som gäller miljöns tillstånd i samband med verkställigheten av denna lag,
- 6) de kemikalier som används inom verksamhet som medför risk för förorening av miljön, de utsläpp och det avfall som uppkommer av verksamheten och det avfall som tagits emot inom verksamheten, samt om
- 7) annat som behövs för verkställigheten av denna lag.

Den regionala miljöcentralen och den kommunala miljövärdsmyndigheten svarar för registreringen av de uppgifter om verksamheten som med stöd av 65 § ska anmälas till myndigheten för att registreras i datasystemet.

Kommunen ska utan hinder av den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) sända sådana i 1 mom. avsedda uppgifter som den förfogar över till datasystemet för miljövårdsinformation. Den kommunala miljövärdsmyndigheten har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få använda de uppgifter i datasystemet som den behöver för tillsynen och uppföljningen.

I fråga om hemlighållande och utlämnande av personuppgifter som införts i registret föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i fråga om annan behandling av personuppgifter i personuppgiftslagen (523/1999). De personuppgifter som har införts i registret bevaras fem år efter att verksamheten har upphört.

30 §

Undantag från tillståndsplikten

Bestäms det genom förordning om verksamheter som avses i 12 § eller 3 punkten eller med stöd av 18 § avfallslagen om behandling av annat avfall än problemavfall på den plats där det uppkommit eller om sådan återvinning som sker i en anläggning eller yrkesmässigt, kan det samtidigt föreskrivas att det under de i förordningen angivna förutsättningarna inte behövs miljötillstånd för verksamheten. Genom förordning kan dessutom bestämmas om undantag från tillståndsplikten för sådan verksamhet som avses i 28 § 2 mom. 4 punkten.

Tillstånd behövs inte heller för kortvarig verksamhet av försöksnatur, vars syfte är att testa råvaror eller bränslen, tillverknings- eller förbränningsmetoder eller en reningsanordning, eller att återvinna eller att behandla avfall i en anläggning eller yrkesmässigt för att klarlägga verkningarna, användbarheten eller någon därmed jämförbar omständighet som gäller sådan verksamhet.

Miljötillstånd skall emellertid alltid sökas för verksamhet som avses i 28 § 2 mom. 1—3 och 5 punkten samt i 29 §.

30 §

Undantag från tillståndsplikten

Miljötillstånd behövs inte för sådan i 12 § 1—4 punkten avsedd verksamhet, om vars miljöskyddskrav med stöd av 12 § föreskrivs genom förordning av statsrådet. Verksamheten får inte placeras i strid med detaljplanen. Bestämmelsen om registreringen av verksamheten i datasystemet för miljövärdsinformation finns i 65 §.

Om det när statsrådets förordning tillämpas finns miljötillstånd för en verksamhet som avses 1 mom., förfaller miljötillståndet.

Tillstånd behövs inte heller för sådan kortvarig verksamhet av försöksnatur vars syfte är att testa råvaror eller bränslen, tillverknings- eller förbränningsmetoder eller en reningsanordning eller att i en anläggning eller yrkesmässigt återvinna eller behandla avfall, om detta sker i syfte att klarlägga verksamhetens verkningar, användbarhet eller någon därmed jämförbar omständighet.

Miljötillstånd behövs dock alltid för verksamhet som

1) är sådan som avses i 28 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten eller 29 §,

2) bedrivs på ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde,

3) sannolikt medför sådana verkningar som avses i 65 § i naturvårdslagen, eller

4) utgör en del av sådan tillståndspliktig verksamhet som medför risk för förorening av miljön.

30 a §

Undantag från tillståndsplikten för vissa verksamheter som berör behandling och återvinning av avfall

Miljötillstånd behövs inte för sådan återvinning eller behandling av avfall som avses i 28 § 2 mom. 4 punkten, då det är fråga om att

1) naturenligt, ofarligt, vegetabiliskt avfall som uppkommer inom jord- och skogsbruket återvinns eller behandlas inom jord- och skogsbruket,

2) icke-förorenat jord- och stenavfall som uppkommer vid marktäkt eller byggnads- eller jordbyggnads- och vattenbyggnadsverksamhet återvinns eller behandlas på täkt- eller byggnadsplatsen eller på någon annan byggnadsplats där avfallet återvinns eller behandlas enligt en godkänd plan eller enligt ett tillstånd som uppfyller motsvarande krav i avfallslagen,

3) avloppsslam och slam från slamavskiljare som behandlats så att det blivit ofarligt eller stallgödsel, ofarlig aska eller slagg återvinns som gödselmedel, eller

4) sådant inert avfall, sådan icke-förorenad jord samt sådant utvinningsavfall av torvutvinning som uppkommer inom verksamhet enligt 103 a § deponeras i enlighet med en plan för hantering av utvinningsavfall på en annan plats än en sådan i 103 b § avsedd deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka.

Miljötillstånd behövs inte heller för annan i 28 § 2 mom. 4 punkten avsedd återvinning av avfall eller för behandling av annat avfall än problemavfall på den plats där det uppkommit, om bestämmelser om miljöskyddskraven för dessa verksamheter har utfärdats genom förordning av statsrådet med stöd av 18 § i avfallslagen eller 12 § 1 mom. i denna lag.

Om det finns miljötillstånd för verksamhet enligt 2 mom. när den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 12 § 1 mom. tillämpas, förfaller miljötillståndet.

10 kap.

Anmälningsskyldighet och inskrivningar i datasytemet

64 §

Behandling av anmälningar

En myndighet skall med anledning av en anmälan meddela ett beslut som kan innehålla behövliga föreskrifter om hindrande av förorening av miljön till följd av verksamheten, kontroll av verksamheten, information till det berörda områdets invånare samt om fullgörande av skyldigheterna enligt avfallslagen i samband med anordnandet av verksamheten. Myndigheten kan förbjuda eller avbryta annan verksamhet än sådan som bedrivs med stöd av tillstånd, om det inte är möjligt att genom föreskrifterna i tillräckligt utsträckning minska de betydande olägenheter som orsakas allmänt eller enskilt intresse. Beslutet meddelas efter anslag, och om beslutet skall informeras så som i 53 och 54 § föreskrivs om hur ett miljötillståndsbeslut ges och om information om miljötillståndsbeslut.

65 §

Inskrivning i datasytemet

Genom förordning av statsrådet kan bestämmas att annan verksamhet än sådan som miljötillståndspliktig skall anmälas till den regionala miljöcentralen för inskrivning i det datasytemet för miljövärdsinformation som avses i 27 §, om

1) det är fråga om sådan verksamhet som avses i 30 § i mom.,

2) i verksamheten används sådana skadliga ämnen som anges genom förordning av statsrådet,

3) verksamheten kan medföra risk för förorening av miljön och det genom förordning av statsrådet har föreskrivits om en miniminivå för förebyggande av utsläpp från verksamheten eller en miniminivå för andra miljöskydds krav.

10 kap.

Anmälningar i vissa situationer och registrering av verksamheten

64 §

Behandling av anmälningar

En myndighet ska med anledning av en sådan anmälan som avses i 60—62 § meddela ett beslut som kan innehålla behövliga föreskrifter om hindrande av förorening av miljön till följd av verksamheten, kontroll av verksamheten, information till det berörda områdets invånare samt om fullgörande av skyldigheterna enligt avfallslagen i samband med anordnandet av verksamheten. Myndigheten kan förbjuda eller avbryta annan verksamhet än sådan som bedrivs med stöd av tillstånd, om det inte är möjligt att genom föreskrifterna i tillräcklig utsträckning minska de betydande olägenheter som orsakas ett allmänt eller enskilt intresse. Beslutet meddelas efter anslag, och information om beslutet ska ges på det sätt som i 53 och 54 § föreskrivs om hur ett miljötillståndsbeslut ges och om information om miljötillståndsbeslut.

65 §

Registrering av verksamheten

En anmälan om sådan verksamhet som avses i 30 § 1 mom. ska lämnas till den kommunala miljövärdmyndigheten för registrering i det datasytemet för miljövärdsinformation som avses i 27 §. Anmälan ska lämnas in senast 90 dagar innan verksamheten inleds.

En anmälan om sådan annan än i 1 mom. avsedd verksamhet för vilken miljötillstånd inte behövs ska i god tid innan verksamheten inleds lämnas till den regionala miljöcentralen för registrering i det datasytemet för miljövärdsinformation som avses i 27 §, om

1) det är fråga om sådan verksamhet som avses i 30 a § 2 mom.,

2) sådana skadliga ämnen som anges i förordning av statsrådet används i verksamheten, eller

Anmälan om hamn skall göras till datasystemet för miljövarðsinformation så som föreskrivs i lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsad av fartyg. Anmälan skall omfatta en avfallshanteringsplan, som skall följas efter att hamnen har skrivits in i datasystemet för miljövarðsinformation. Uppgift om inskrivningen i datasystemet och om avfallshanteringsplanen skall sändas till kommunens miljövarðsmyndighet.

Den datasystemet inskrivna verksamheten skall uppfylla de krav som ställs i förordning eller i den plan som avses i 26 §. Tillsynsmyndigheten skall tillställas de för uppföljningen av verksamheten nödvändiga uppgifterna. Genom förordning kan utfärdas närmare bestämmelser om uppföljning av verksamheten.

85 §

Föreskrifter för att hindra förorening

Den kommunala miljövarðsmyndigheten kan, i syfte att hindra förorening, med stöd av en inspektion meddela en enskild föreskrift som avser annan än tillståndspliktig verksamhet. Föreskriften skall vara skälig med hänsyn till verksamhetens natur och föroreningens betydelse.

3) verksamheten kan medföra risk för förorening av miljön och det genom förordning av statsrådet har föreskrivits om en miniminivå för förebyggande av utsläpp från verksamheten eller en miniminivå för andra miljöskydds krav.

Anmälan ska innefatta sådana uppgifter om verksamhetsutövaren, verksamheten och dess verkningar samt om verksamhetsstället som behövs för registreringen. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Myndigheten ska underrätta den som lämnat in anmälan om att verksamheten har registrerats.

En anmälan om en hamn ska lämnas till datasystemet för miljövarðsinformation i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om förhindrande av miljöförorening från fartyg. Anmälan ska omfatta en avfallshanteringsplan, som ska följas efter att hamnen har registrerats i datasystemet för miljövarðsinformation. *Den kommunala miljövarðsmyndigheten ska underrättas om registreringen och om avfallshanteringsplanen.*

Den registrerade verksamheten ska uppfylla de krav som ställs i förordning av statsrådet eller i den plan som avses i 26 §. Tillsynsmyndigheten ska lämnas de uppgifter som behövs för uppföljningen av verksamheten. Närmare bestämmelser om uppföljningen av verksamheten kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om ett miljötillstånd förfaller i enlighet med 30 § 2 mom. eller 30 a § 3 mom., ska myndigheten registrera verksamheten i det datasystem som avses i 27 § och underrätta verksamhetsutövaren om detta.

85 §

Föreskrifter för att hindra förorening

Den kommunala miljövarðsmyndigheten kan, i syfte att hindra förorening, med stöd av en inspektion meddela en enskild föreskrift som avser sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön. Föreskriften kan inte gälla tillståndspliktig verksamhet eller sådan registrerad verksamhet som avses i 65 §. Föreskriften ska vara skälig med hänsyn till verksamhetens natur och föroreningens betydelse.

90 §

Skyldigheter efter avslutad verksamhet

Efter att en tillståndspliktig verksamhet har avslutats svarar den som bedrivit verksamheten fortfarande för de åtgärder som enligt tillståndsvillkoren skall vidtas för hindrande av förorening samt för utredning och kontroll av verksamhetens konsekvenser.

90 §

Skyldigheter efter avslutad verksamhet

Efter att tillståndspliktig verksamhet *eller sådan verksamhet som avses i 30 §* har avslutats svarar den som bedrivit verksamheten fortfarande i enlighet med tillståndsvillkoren *eller statsrådets förordning för de behövliga åtgärder som ska vidtas* för hindrande av förorening samt för utredning och kontroll av verksamhetens konsekvenser.

Innan sådan verksamhet som enligt 65 § 1 mom. ska registreras i datasystemet för miljövårdsinformation avslutas, ska en plan angående de åtgärder som behövs för avslutande av verksamheten lämnas till den kommunala miljövårdsmyndigheten.

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .
En inskrivning som gjorts i datasystemet för miljövårdsinformation före denna lags ikraftträdande motsvarar en sådan registrering som avses i denna lag.*
